

Fores förvaltningsberättelse 2017

Inledning: 2017 året då Fores blev vuxet

2017 var året då Fores på allvar etablerade sig som en relevant aktör inom våra verksamhetsområden. Bland många höjdpunkter under året finns det särskilt några saker som fyller oss med stolthet:

- **Förtydligad inriktning.** Långtifrån alla vet vad en tankesmedja är, ens inom de grupper vi vänder oss till. Därför var det värdefullt att vi under året tydligare mejslade ut vår roll som brobyggare mellan akademi, näringsliv och politik.
- **Stärkt forskningsprofil.** Fores fyra program fick under året vetenskaplig input till verksamheten från varsitt råd, med åtskilliga av Sveriges ledande forskare inom respektive område. Under året knöt vi också fler forskare till oss, färdigställde ett stort forskningsprojekt och inledde samarbeten inom flera nya.
- **Stärkt intressentsamverkan.** 2017 samarbetade Fores med fler aktörer än någonsin förr, både i intressedrivna sammanslutningar som 2030-sekretariatet, Uppdrag: Integration och Referensgruppen för Internationell Klimatpolitik, och mer avgränsat. Sju av riksdagens åtta partier kom återkommande till oss för diskussioner och samtal, vilket vi sätter mycket stort värde på.
- **Närvaro i hela landet.** 2017 etablerades Fores fysisk närvaro i hela landet, med Fores Syd i Malmö, Väst i Göteborg och Nord i Umeå.
- **Nya medarbetare.** Under 2017 fick Fores flera nya nyckelmedarbetare, bl.a. en ny chef för Migrations- och integrationsprogrammet, som sammantaget visade att Fores etablerat sig på en ny och högre nivå än tidigare.
- **Nya lokaler.** Våren 2017 flyttade Fores in i nya, större och mer centrala lokaler. Det har gett en bättre arbetsmiljö, gjort att vi kunnat välkomna fler besökare - upp till 130 sittande och långt över 200 på vårt invigningsmingel - och kunnat ha fler pågående mindre möten samtidigt.
- **Stark synlighet och fina utmärkelser.** 2017 lämnades utmärkelsen Mäktigast i Hållbarhetsverige över till klimatministern, men flera medarbetare hamnade högt på denna och andra listor.
- **Stärkt ekonomi.** 2017 års bokslut kommer att visa en rekordstor omsättning, i linje med 20-20-20-målet om att till år 2020 nå 20 medarbetare och 20 miljoner i omsättning. Större intäkter än förväntat och en viss försening av en del stora projekt gjorde också att ekonomin blev klart bättre än budgeterat.

Slutligen; när vi nu gör bokslut för år 2017 och sammantaget är relativt nöjda med vad vi åstadkommit, vet vi att det inte kunnat ske utan fyra helt avgörande grupper:

1. **Medarbetarna.** Knappast någonstans är det så tydligt som på en tankesmedja, att verksamheten står och faller med medarbetarna, och i grunden *är* medarbetarna - Fores framgångar är våra gemensamma.

2. **Finansiärer och samarbetspartners.** Några har varit med sen starten, många har samarbetat med oss länge, andra tillkommit längs vägen - alla har de tillfört mycket mer än själva de finansiella bidragen, som i sig varit avgörande för vår expansion.
3. **Styrelse och huvudmän.** Våra tre stiftare och vår styrelse stimulerar och utmanar oss ständigt att utveckla vad det innebär att vara en grön och liberal tankesmedja, utan att vi blir en del av deras egna uppdrag.
4. **Användare.** Fores hela relevans och berättigande grundar sig i att vi används, och därför är vi särskilt tacksamma för de som väljer att medverka i våra forskningsprojekt, gå på våra seminarier och konferenser, delta i våra rundabordsmöten och hearings, be om vår input på dokument och processer, köpa eller ladda ner våra skrifter, besöka våra bokbord, skriva glada eller upprörda mejl till oss, retweeta eller lika det vi gör. Vi finns för er.

Mattias Goldman, vd

Stockholm den 4 april 2018

Innehållsförteckning

Verksamheten övergripande	2
Styrelse	3
Medarbetare	3
Forskning och vetenskapliga råd	4
Publikationer	5
Seminarier, konferenser och andra arrangemang	5
Nätverk och samarbeten	6
Synlighet i medier (traditionella och sociala)	7
Finansiering	7
Fores förvaltningsberättelse per program	10

Verksamheten övergripande

Fores är en ideell och oberoende stiftelse vars verksamhet bedrivs utifrån organisationens syfte, såsom det beskrivs i stiftelseförordnandets ändamålsparagraf:

“Stiftelsen ska tillgodose syftet att fungera som en idébas för liberalism, entreprenörskap och hållbar utveckling samt vara en mötesplats för fysiska och juridiska personer som är beredda att verka för stiftelsens ändamål. Syftet skall därutöver vara att på lång och medellång sikt påverka den politiska debatten och värderingarna i samhället.”

Fores verksamhet är uppdelad på fyra programområden;

- Digitala Samhället (DiSa)
- Ekonomiska reformer och Entreprenörskap (EkEn)
- Klimat&Miljö (KliMil)
- Migration&Integration (MIInt)

Styrelse

Styrelsen bestod under 2017 av nio ledamöter. Ordförande var Lars Weinehall, ordinarie ledamöter var Li Bennich Björkman, Ulrika Carlsson, Göran Carstedt, Åsa Hansson, Catharina Håkansson Boman, Ulrika Liljeberg, Sofia Nerbrand, Hans Tson Söderström och Mikaela Valtersson. Li och Catharina var nya styrelseledamöter för året och tillträdde i samband med det första styrelsemötet, medan Göran avtackades i samband med det sista styrelsemötet för året.

Styrelsen hade fem styrelsemöten under året: den 26 januari, den 25 april, 15 juni, 26 september och 23 november. Fyra möten var i Fores lokaler, mötet den 15 juni var ett strategimöte i Läkaresällskapets lokaler.

Medarbetare

Fores inledde 2017 med 14 anställda, varav 11 på heltid. Därtill tre konsulter på helårsbasis. I slutet av året var 15 anställda, varav 11 på heltid och fyra konsulter på helårsbas. Under våren var en person på egen begäran tjänstledig i två månader, och från halvårsskiftet tog en person på egen begäran tjänstledighet för utlandsarbete.

Inriktningen att ha vissa personer på konsultbas är dels ett resultat av deras önskan att i linje med lönepolicyn ta ut sin lön på det sätt som - inom lagens rāmärken - passar den egna situationen bäst, dels i linje med styrelsens inriktning att hålla nere antalet fast anställda. Konsulterna har huvudsakligen varit kopplade till sådan verksamhet som inte i grunden är central för Fores, såsom 2030-sekretariatet och Uppdrag: Integration, även om det i något fall är den enskilda medarbetaren som föredrar att ta betalt för sina tjänster på detta sätt. Att ha deltidsanställda är till stora delar en konsekvens av vår önskan att forskare knutna till Fores också ska ha kvar sin koppling till universitetet.

Ledningsgruppen fick en mer formaliserad roll, en person byttes ut och mötena blev mer regelbundna, för att bättre svara upp mot den ökande verksamheten.

Anställningar regleras liksom tidigare av arbetsbeskrivningar, lönepolicy samt jämställdhets- och jämlikhetspolicy, med kvartalsvisa mer formaliserade möten med respektive programchef, halvårsvisa medarbetarsamtal och lönesamtal med vd efter egen begäran.

Forskning och vetenskapliga råd

Sedan 2015 har Fores fyra programspecifika vetenskapliga råd, i syfte att förstärka samröret och utbytet med forskningen genom att ersätta det allmänna vetenskapliga rådet med. Råden ger värdefull input till programmen bl.a. avseende aktuella forskningsrön och vilka rapporter och policy papers som ska tas fram. Råden är sammansatta enligt nedan, se vidare <http://fores.se/vetenskapliga-rad/>:

Ekonomiska Reformer & Entreprenörskap

- Ordförande: Lars Calmfors, professor emeritus i internationell ekonomi, forskare IFN
- Pontus Braunerhjelm, professor i nationalekonomi vid KTH och forskningsledare vid Entreprenörskapsforum
- Peter Englund, professor emeritus i nationalekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm
- Carin Holmquist, professor emerita i entreprenörskap vid Handelshögskolan i Stockholm
- Ann-Sofie Kolm, professor i nationalekonomi vid Stockholms universitet
- Anna Seim, docent i nationalekonomi vid Stockholms universitet
- Karl Wennberg, professor i företagsekonomi vid Handelshögskolan i Stockholm samt biträdande föreståndare vid Institutet för analytisk sociologi, Linköpings universitet

Klimat & miljö

- Ordförande: Thomas Sterner, professor i Miljöekonomi, Handelshögskolan Göteborg
- Karin Bäckstrand, professor i samhällsvetenskaplig miljöforskning, Stockholms Universitet
- John Hassler, professor i nationalekonomi, Institutet för internationell ekonomi, SU
- Therese Lindahl, doktor i nationalekonomi, Beijerinstitutet
- Semida Silveira, professor i energisystemplanering, KTH
- Markus Wråke, doktor i nationalekonomi, IVL – Svenska miljöinstitutet

Migration & Integration

- Ordförande Eskil Wadensjö, professor vid Institutet för social forskning, Stockholms universitet.
- Andreas Bergh, forskare på Institutet för Näringslivsforskning, lektor vid Ekonomihögskolan i Lund.
- Benny Carlson, professor vid Ekonomihögskolan vid Lunds universitet.
- Lena Hensvik, forskare på Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)
- Mikael Hjerm, professor i sociologi vid Umeå universitet.
- Rebecca Thorburn Stern, docent i folkrätt vid Uppsala universitet.
- Susanne Urban, docent och universitetslektor i sociologi vid Institutet för bostads- och urbanforskning vid Uppsala universitet.

Digitala Samhället

- Cecilia Magnusson Sjöberg, Professor i rättsinformatik, Ämnesföreståndare, Institutet för rättsinformatik vid Stockholms Universitet
- Marcin de Kaminski, Ämnesföreträdare yttrandefrihet och ICT på Sida, doktorand i rättssociologi vid Lunds Universitet
- Pär Lannerö, styrelseledamot i Internet Society – Sweden chapter (ISOC-SE), konsult digital hållbarhet på Metamatrix
- Markus Bylund, doktor i datalogi, forskningsledare SICS Swedish ICT

- Jonas Andersson Schwarz, doktor i medie- och kommunikationsvetenskap, Södertörns högskola

Publikationer

Under året publicerade Fores tio publikationer, färre än under 2016, vilket är i linje med ambitionen att göra mer av varje skrift; både innehållsmässigt innan den publiceras och spridningsmässigt därefter.

Flera av skrifterna utgavs i samverkan med andra aktörer och i princip samtliga studier hade extern finansiering (ELF, Wallander och Hedelius stiftelse med flera). Rapporternas målgrupp är olika bred och upplagan bestäms därefter. Flera publikationer fick stor spridning, särskilt Migrationsinfo för Alla som sammanlagt tryckts i över 20 000 exemplar, medan andra publikationer har använts som studiematerial, särskilt Nationalekonomi för miljöintresserade som nu kommit i nytryck. Därtill sprids rapporterna i allt högre grad genom läsning på nätet, samt i destillerad form i debattartiklar och liknande.

Nedan samtliga publikationer som presenterades under 2017, se även www.fores.se/publikationer:

- Climate refugees (klimatflyktingar) (KliMil/MInt)
- Policy paper: Storbritanniens strategi för företagsinriktad ekonomi (EkEn)
- Bilpoolsboom - så går det till! ((KliMil/2030)
- Hela staden - bryt segregationen (MInt)
- Är det lönt att välja tåget? (EkEn)
- Migrationsinfo för alla (MInt)
- Nothing to fear but fear itself? (MInt)
- COP23: Din guide till klimatförhandlingarna ((KliMil)

Därtill nytryck av

- Nationalekonomi för miljöintresserade (KliMil/EkEn)
- Är nudging det nya svarta inom miljöpolicy? (KliMil)

Därutöver publicerades en rad policy briefs, och Fores medverkade i flera andra aktörers antologier och skrifter, bl.a. med Linköpings Universitet. Vidare har Fores under året skrivit en lång rad remissvar, debattartiklar, krönikor och liknande.

Seminarier, konferenser och andra arrangemang

Under året arrangerade Fores drygt 50 seminarier, egna eller samarrangemang; i snitt drygt ett i veckan i egna lokaler. Därtill har vi under året anordnat ett antal seminarier som Fores Nord i Umeå, Fores Väst i Göteborg och Fores Syd i Malmö.

Liksom publikationerna fördelar sig seminarierna huvudsakligen på KliMil (inkl 2030), EkEn och MInt. Därtill har Fores medverkat på "side events" på klimatförhandlingarna COP21 i Paris. Flertalet seminarier finns tillgängliga på Fores Youtube-kanal, och flera seminarier har sänts av SVT Forum, vilket förstas innebär en mångfald större publik.

2017 valde Fores att omprofilera sin närvaro under Almedalsveckan, där vi tonade ner de egna arrangemangen och fokuserade mera på att medverka på andras seminarium. Vårt enda större, helt egna arrangemang blev 2030-minglet med över 300 deltagare. Sammantaget blev vår synlighet fortsatt väldigt stor, med medverkan

på totalt närmare 40 seminarier, till en mycket mer begränsad arbetsinsats och kostnad.

Fores deltog också som talare på partistämmor, kommundagar och liknande för flera av riksdagspartierna, och medverkade också på åtskilliga andra aktörers seminarier och konferenser, som talare, moderatorer, experter eller kommentatorer, vilket förutom ökad synlighet och utökade kontakter bidrog till organisationens finansiella resultat.

Nätverk och samarbeten

Fores har under 2017 utökat och fördjupat flera referensgrupper och samarbeten, där företag, organisationer, politik/policy och forskning möts i vår regi:

- *2030-sekretariatet* för fossiloberoende fordonsflotta, med cirka 70 betalande partners.
- *Uppdrag: Integration* med tolv betalande partners.
- *Referensgruppen för Migrationspolitik*, med sju betalande medlemmar, som även är partners i Uppdrag: Integration
- *Referensgruppen för Internationell Klimatpolitik*, med åtta betalande medlemmar.

Fores är aktiv medlem i European Liberal Forum (ELF), där Andreas Bergström lämnat sin plats i styrelsen men där vi fortsatt har en central roll i kraft av en jämförelsevis stor tankesmedja med många års erfarenhet av internationell samverkan. På nordisk nivå samarbetar Fores särskilt inom klimat, transport och energi med tankesmedjan Zero i Norge, Concito i Danmark och Demos i Finland.

Synlighet i medier (traditionella och sociala)

Fores synlighet i media var 2017 ungefär i linje med tidigare år; vi är en etablerad part att vända sig till inom flera områden och vi har blivit ofta återkommande på de stora debattsidorna. Synligheten var nästan uteslutande positiv, nästan helt inom Fores verksamhetsområden och hade fler Fores-medarbetare som avsändare än tidigare år även om klimat som ämnesområde och vår vd som person var de i antal mest synliga.

I sociala medier ökade Fores snabbt sin närvaro, bl.a.

- Twitter, där vi till årsskiftet passerade 9000 följare
- Facebook passerade 2 500 följare och här direktsänds nu flertalet Fores-seminarier
- Youtube-kanalen har blivit den självklara kanalen för att se Fores-seminarier i efterhand
- De egna webbplatserna har strukturerats upp, med bibehållen besöksfrekvens

Finansiering

Fores ekonomiska bokslut och revisionsberättelse återfinns på annan plats. Här konstaterar vi att 2017 blev ett ekonomiskt lyckat år så till vida att vi nådde den hittills största omsättningen. Vi misslyckades däremot med att, i enlighet med styrelsens beslut, nå ett kraftfullt negativt ekonomiskt resultat och därmed minska det ackumulerade överskottet. Vi landar år 2017 istället på ett överskott på cirka 700 000 kronor. Detta beror delvis på ökande intäkter, huvudsakligen från projekt, fler betalande partners i våra nätverk och ökad betalningsvilja för föreläsningar och liknande. Det beror dock också på att en rad satsningar försenats, dels i genomförande, dels i kostnadsdelen, och därmed hamnar på 2018 istället för som budgeterat 2017. Förseningarna här gäller både enskilda projekt och anställning av nya medarbetare, där rekrytering ibland förbättras av att inte ske alltför skyndsamt. Endast i mycket liten mån är det planerad verksamhet som inte blivit av alls.

Styrelsen har beslutat att Fores i förvaltningsberättelsen ska redovisa sina externa finansörer. Det sker till stor del redan, genom att vi är öppna med vilka våra betalande partners är i nätverk som Uppdrag: Integration, 2030-sekretariatet och Framtidens Arbetsförmedling. Nedan listas alla större finansörer, där vi gjort gränsdragningen att enstaka insatser (t.ex. bokning av en föreläsning) och lägre belopp (t.ex. köp av en skrift) inte redovisas annat än helt generellt. Vi har däremot valt att inte godta om någon samarbetspartner/finansör skulle vilja vara anonym; vi ser ett starkt värde i att vara transparenta med vem som står för finansieringen och ser också detta som ett av många sätt att tacka för det oerhört viktiga stöd detta innebär.

Övergripande

Centerpartiet

Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse

Donationer från privatpersoner i samband med seminarier etc

Talar- och moderatorsarvoden

Större projektfinansieringar

European Liberal Forum

Schneider

Vinstdelning för Ekotransportkonferensen

Studieförbundet Vuxenskolan

Tillväxtverket

EU:s sjunde ramprogram för utveckling inom forskning och teknik

Storbritanniens ambassad

IVL Svenska Miljöinstitutet

2030-sekretariatet

AGA

Ecobränsle

Energigas Sverige

Eon

Fordonsgas

Hyundai

Jämtkraft

Klimatkommunerna

Konvegas

Lantmännen Energi

MoveAbout

NEVS

Nissan

Perstorp

Powercircle

Preem

Renfuel

Scania

Sekab

St1

Taxi020

TRB

Västtrafik

Vätgas Sverige

Energifabriken

Vattenfall

STR

Westport

Trafikutredningsbyrån

Elbilslandet

Charge-Amps

Bring

Åkeriföretagen

SP (RISE)

Trivector

Garo

Svensk Sjöfart

ABB

ChargeStorm

Renault

CleanMotion

Kompass

OX2

Circle K Sverige AB

Farewell & Way Way

Green Star Marine

Tågoperatörerna
Carvia
BMW Sverige AB
SpaceTime
Avantherm
Fortum Charge & Drive
Tesla
Smartflower
Neste
Södra
Freelway
Swedavia
Göteborg Parkering
KG Knutson
MoveByBike
Europcar
Defa
Liquid Wind
Hövding
Ellevio
AddMobile

Uppdrag: Integration

Kompis Sverige
Vilja Förlag
Invitationsdepartementet
Svenska stenarna
SIOS
LRF
Svenska med baby
Tolkvox
Jusek
Kunskapsskolan
Medborgarskolan

Referensgruppen för migrations- och integrationsprogrammet (även medlemmar i U:I)

Fastighetsägarna Stockholm
Sverigetaxi
Visita
Humana
Svenskt Näringsliv
SLA
Företagarna

Referensgruppen för Internationell Klimatpolitik (RIK)

Ragn-Sells
Heidelberg Cement
Svensk Torv
Svensk Vindenergi
Svenskt Näringsliv
Vattenfall
Lundin Petroleum
ZeroMission

Fores förvaltningsberättelse per program

Fores har fyra program, vars verksamhet under 2017 kortfattat redovisas nedan, med vår regionala etablering under Fores Hela Sverige i ett kompletterande avsnitt. En sådan uppdelning ger en mer splittrad bild än vad som faktiskt gäller - programmen samverkar i allt högre utsträckning med varann och vi försöker "ta oss upp ur stuprören".

Vi inser också att nedanstående texter lätt kan ses som en grund för jämförelser, där det program som har flest publikationer och seminarier är "bäst", och där långsiktiga forskarprojekt riskerar att hamna i skymundan. Likafullt ser vi det som meningsfullt att redovisa på detta sätt, och ber läsaren att ha ovanstående brasklappar i bakhuvudet.

Digitala samhället (DiSa)

Introduktion

Fores rekryterade i januari docent, jurist och dubbeldoktor Stefan Larsson på halvtid från Lunds universitet, som forskare med fokus på digitaliseringsfrågor. Stefan tog sedan över programchefsrollen när Rikard slutade i juni, efter att han under våren varit tjänstledig under två månader.

Programmet har under Stefans ledning och i dialog med berörda parter fått en tydligare grund i forskningsfronten kring digitalisering och med en prioritering åt datadrivna marknader och de digitala plattformarnas betydelse för samhälle och ekonomi. Robin Vetter, som var praktikant på DiSa under våren och i mycket ansvarade för Jobba Hemma-dagen, anställdes som projektledare efter sommaren och delar sin tid mellan DiSa och kommunikatör på KTH. Detta lade grunden för en framtida ökad synlighet och relevans för programmet.

Projekt och publikationer

Under 2017 skedde ett omfattande arbete med en antologi om plattformssamhället, som knyter in medieforskare Jonas Andersson Schwarz som medredaktör och ca 14 externa skribenter till publikation. DiSa fick också ELF-finansiering om ca 190 tkr för projekt om *Developing Platform Economies* i samverkan med den österrikiska tankesmedjan NEOS lab, med redovisning under 2018.

Programchefen, som också är medlem i Konsumentverkets vetenskapliga råd, har under 2017 skrivit ett flertal debattartiklar om bland annat cybersäkerhet, personuppgifternas roll i den digitala ekonomin och digitalisering av socialt arbete, utöver kapitel om datadrivna marknader i en ELF-antologi om *New Economic Models*. Denna antologin trycks i januari 2018 och ger därmed mer uppmärksamhet då. Han modererade ett välbesökt seminarium om Fake news, ett år till valet.

Andra större projekt var Jobba Hemma-dagen som gick av stapeln den 17:e maj, och #brogranskarna, som innebar en samverkan med journalistprogrammet vid Lunds universitet där studenterna under en kurs i grävande journalistik skrev om gränskontrollerna vid Öresundsbron, vilket avslutades med seminarium vid Fores Syd.

Seminarier och event

- Fake news, med forskare och journalister, ett år till valet 2018.
- #brogranskarna med journalistprogrammet vid LU och Fores Syd.
- Jobba Hemma-dagen 17 maj.
- Programchefen medverkade i två paneler och en poddcast på Almedalen.
- Presenterade om datafiering, nya marknader och konsumenter på vetenskapliga konferenser i Lund, Ottawa och (som keynote i) Warszawa.
- Programchefen var inbjuden talare på events hos Länsförsäkringar, Svensk biblioteksörening, Internationella miljöinstitutet i Lund, CESC på KTH, Konsumentverket i Karlstad, m.fl.

Ekonomiska reformer och entreprenörskap (EkEn)

Introduktion

Programmet bidrar med gröna, liberala och entreprenöriella perspektiv till samhällsdebatt och beslut, genom egna projekt och verksamhet anknutna till Fores övriga program, särskilt integration och digitala frågor.

Projekt och publikationer

Mest synligt utåt under året var projektet om stora infrastrukturinvesteringar, exemplifierat av höghastighetsjärnväg. Åsa Hanssons studie "År det lönt att välja tåget?" lanserades på ett seminarium i Malmö i februari, följt av ett seminarium i Göteborg och ett i Stockholm. Vi fick en replikväxling med infrastrukturministern i Dagens Industri och skrev debattartiklar och blev omskrivna på flera andra ställen. Projektet blev också ett bra exempel på hur Hela Sverige-konceptet ska fungera; diskussionerna kompletterade varandra och vi kunde ta med oss perspektiv från ett seminarium till ett annat.

Lars Calmfors har kommit in på deltid som vetenskaplig rådgivare vilket synts utåt bl.a. genom ett par välbesökta seminarier om arbetsmarknadsfrågor, med arbetsmarknadsministern, LO:s ordförande, Svenskt Näringslivs vd m.fl. Under hösten har mycket arbete pågått med projektet Framtidens Arbetsförmedling, där åtta delrapporter kommer att presenteras under våren 2018.

Vi publicerade en policy brief om Storbritanniens arbete med regelförenkling för företag, skriven av praktikanten Maja Gustavsson. En liten skrift som fick större uppmärksamhet tack vare att vi lanserade den under mediernas sommartorka, då inte mycket annat kommer in till ledarredaktionerna.

Under senhösten gick också en del tid till att dra igång projektet "Hitta hem - en ny social bostadspolitik" med Hans Lind som vetenskaplig rådgivare. Vi arrangerade ett par seminarier (varav ett om utanförskapsområden hade MIInt som ansvarigt program), knöt ett antal forskare till projektet, skickade in en ansökan till Formas och räknar med att det kommer att bli en rad publikationer och seminarier under 2018 och -19.

Slutligen höll vi liv i ett gammalt tema om finanskris och penningpolitik genom ett par seminarier, där det särskilt ska nämnas att Riksbanken tog kontakt med Fores för ett aktuellt penningpolitiskt tal av Per Jansson, med efterföljande diskussion. Vi arrangerade även seminarier ihop med EU-kommissionen och bokförlaget Volante, i båda fallen på deras initiativ. Samttaget blev det färre publikationer än 2016, men desto fler seminarier och mycket arbete med publikationer som presenteras under 2018.

Seminarier och event

1. Vad innebär Trump för Sverige - internationell handel och svensk ekonomi (del i seminarium med alla Fores program, 20 jan)
2. Automatiseringstema på invigningen av Fores Väst (3 feb)
3. Fores Syd-event om "Machines, jobs and equality" (Malmö, 27 feb)
4. Lönar sig höghastighetståget? (Malmö, 28 feb)
5. Lönar sig höghastighetståget? (Stockholm, 9 mar)
6. ELF-workshop hos Fores om "Machines, jobs and equality" (7 apr)
7. Enkla jobb och lägre eller högre löner? (4 maj)
8. Lönar sig höghastighetståget? (Göteborg, 12 maj)
9. Hur hanterar vi nästa finanskris? (28 aug, i samarbete med Liberala ekonomklubben)
10. Framtidens arbetsförmedling: Bättre anställningsstöd (8 sep)
11. Economistjournalisten Ryan Avent om automatisering (10 sep, i samarbete med förlaget Volante)
12. Behöver vi tämja globaliseringen? (9 okt, i samarbete med EU-kommissionen)
13. Är social housing något för Sverige? (20 okt)
14. Tal av vice riksbankschef Per Jansson: Penningpolitik i brytningstid (21 nov)
15. Miljonprogrammet i de boendes egna händer (i samarbete med MIInt, 24 nov)

Klimat och miljö (KliMil)

Introduktion

Fores klimat- och miljöprogram ska med fokus på politiska styrmedel och grund i forskningen bidra till minskad skadlig miljö- och klimatpåverkan genom att vara ett forum för, och en länk mellan centrala aktörer från akademi, politik, näringsliv och civilsamhälle. Under 2017 har Daniel Engström Stenson gått vidare till Naturvårdsverket och Lovisa Källmark tagit tjänstledigt för FN-uppdrag. Under våren började Mathias Fridahl (huvudsakligt fokus på RIK, se nedan) och Erik Huss (klimatkommunikation) och i somras Hanna Stenegren på programmet. Klimil hade under 2017 även tre praktikanter per termin.

Projekt och publikationer

Enskilda projekt har under 2017 bland annat rört grön finans och en återkommande tolkning av de kvartalsvisa utsläppssiffrorna för Sverige. Utöver det normala arbetet, driver programmet Referensgruppen för Internationell Klimatpolitik (RIK) där forskare, tjänstemän från myndigheter och politik samt energiintensiva företag samlas för att dela med sig av sina erfarenheter och ta del av den kunskap och information som Fores jobbat upp. Förutom den ordinarie hemsidan, driver programmet sajten klimatforhandling.se som används flitigt av allt ifrån studenter till experter. Inte minst använder vi sajten för att snabbt sprida information från internationella möten som COP23 i Bonn.

2030-sekretariatet har också sin hemvist i Klimat- och miljöprogrammet; en "coalition of the willing" för att uppnå en fossiloberoende fordonsflotta i enlighet med sju av riksdagspartiernas inriktning. 2030 växte under 2017 till ett 60-tal partners inom Bilen, Bränslet och Beteendet, hade en lång rad seminarier inklusive vår största årliga konferens, var vår mest efterfrågade del när det gäller externa inbjudningar och bidrog ekonomiskt till att andra delar av verksamheten kunnat utvecklas.

Bland publikationer under året märks

- Climate refugees. The science, the people, the jurisdiction and the future.
- Varför är vissa kommuner duktiga (och andra inte)? i boken Att äga framtiden - perspektiv på kommunal utveckling (Linköpings universitet).
- Fyra artiklar om miljörelaterade utmaningar (samlade artiklar från vårt vetenskapliga råd)

- An introduction to sustainable investments (ELF och Fores)
- Frivillig klimatkompensation och interna klimatväxling i svenska kommuner
- Bilpoolsboom - så går det till (2030-sekretariatet)
- Vad avgör - kostnadseffektiva styrmedel för hållbar bilism (2030, uppdaterad)

Seminarier och event

Programmet har under året hållit ett stort antal seminarier och konferenser, och därtill har företrädare för Fores ofta medverkat i konferenser, seminarier, rundabordssamtal etc med klimat, energi och miljömässig hållbarhet som tema - alltifrån keynote speakers till panelister och moderatorer.

Bland det vi är särskilt stolta över är seminarier med Storbritanniens respektive Frankrikes ambassader i Stockholm, om svensk klimatlag, gröna obligationer, statlig grön investeringsbank samt finansmarknadens roll för att uppnå satta klimatmål. Programmets medarbetare, samt vd, har också varit inbjudna som talare, moderatorer och panelister på ett stort antal konferenser. Bl.a. vände sig KVA till Fores när man sökte en moderator till lanseringen av tidskriften Lancets rapport om kopplingen mellan hälsa och klimat (kva.screen9.tv/media/RbLbJkDYU3vEX2rpv4wLBQ/the-lancet-countdown-on-health-and-climate-change-part-2).

Fyra av programmets medarbetare medverkade vid COP23 i Bonn där vi höll två sk "side event" och bla presenterade skriften *An introduction to sustainable investments* på ett seminarium (fores.se/side-event-at-cop23-sustainable-finance-lessons-from-the-financial-sector/). Vår guide till klimatförhandlingarna användes flitigt och vår sajt klimatforhandling.se nådde många läsare.

2030-sekretariatet arrangerade med Aktuell Hållbarhet Ekotransport med närmare 400 betalande deltagare, Kalifornien som temaland och ett positivt bidrag till Fores ekonomi, varför upplägget upprepas 2018 (www.aktuellhallbarhet.se/konferens/ekotransport2018/). 2030 anordnade också en lång rad seminarier under året, och var den främsta enskilda orsaken till att andra aktörer bjöd in oss som talare.

Migration och integration (MIInt)

Introduktion

Programmet har under 2017 fortsatt sitt arbete med att sprida kunskap och fakta på migrations- och integrationsområdet genom lanserade studier samt de seminarier och samtal vi i övrigt arrangerat. Den ordinarie programverksamheten har även under detta år vitaliserats av dialogen med referensgruppen för migrationsfrågor samt nätverket *Uppdrag: Integration*.

De personalförändringar som genomförts på programmet har under 2017 börjat hitta sina former. Minna Ljunggren inledde sin anställning som chef för programmet i mars. Oskar Adenfelt har fått fast anställning som projektledare inom programmet. Robert Englund har under året delat sin tid mellan rollerna som projektledare för *migrationsinfo.se* samt kommunikationsansvarig på Fores.

Projekt och publikationer

Året inleddes med en halvdagskonferens på temat *Hur underlättar vi integrationen i Sverige?*

Hela Staden-projektet resulterade under 2017 i en antologi med forskning beträffande stadsutveckling, grannskapseffekter, kriminalitet och skola. Antologin har sedan legat till grund för flera seminarier under året..

Arbetet med *Nothing to fear but fear itself* med den brittiska tankesmedjan Demos avslutades med en lansering och seminarium kring rapporten.

Migrationsinfo.se har fortsatt att utvecklas med nyskrivna texter av externa författare.

Under hösten 2017 gavs migrationsfrågorna ett ökat utrymme på programmet med seminarier som belyst aktuella frågor som den tillfälliga begränsningslagen, ett utvecklat kvotflyktingssystem och det framtida gemensamma asylsystemet i EU. Tillsammans med Fores Klimat- och miljöprogram lanserades studien *Climate refugees*. Under året har vi även arrangerat seminarier i Fores syd, väst och nord för att bredda våra perspektiv, få större spridning runt om i landet och för att hämta inspiration till fortsatt arbete från alla landsändar.

Nätverket *Uppdrag: Integration*, som sedan mars 2017 drivits av programchef Minna Ljunggren tillsammans med Catharina Bildt Grape, som inhyrd konsult, samt med stöd av en praktikant, har vuxit under året och haft ett antal uppskattade nätverksträffar.

Seminarier och event

Programmet genomförde nedanstående egna seminarier, och medverkade därtill på en lång rad andra aktörers event.

1. Konferens: Hur underlättar vi integrationen i Sverige? (12 januari)
2. Seminarium: Vad innebär Trump för Sverige (20 januari)
3. Lansering: Vad spelar det för roll var du bor? (22 februari)
4. Lansering: En bra skola för alla – vikten av att stärka skolor i utanförskapsområden (8 mars)
5. Slutlansering: Hela staden – bryt segregationen (21 april)
6. Seminarium i Umeå: Varför vinner vi inte (mer) på invandringen? (18 maj)
7. Workshop om Öresundsregionens gränskontroller (1 juni)
8. Lansering: Nothing to fear but fear itself (7 juni)
9. Seminarium i Malmö: Vad spelar det för roll var du bor? – Ett samtal om boendesegregation (20 september)
10. Seminarium: Har vi hämtat andan – Ett år med den tillfälliga lagen (14 september)
11. Seminarium: Framtidens flyktingmottagande (27 september)
12. Lansering: Klimatflyktingar (6 oktober)
13. Seminarium: Nyfiken på den stora grannen i öst – hur ska europeiska länder förhålla sig till Ryssland? (20 oktober)
14. Seminarium: Flyktingkvot – möjligheter och begränsningar (9 november)

15. Lansering: Miljonprogrammet i de boendes egna händer (24 november)
16. Seminarium: Immigration policies in Canada and Sweden: Comparing Approaches (29 november)
17. Seminarium: Vart är EU:s asylpolitik på väg? (4 december)
18. Seminarium i Göteborg: Samtal om boendesegregation (5 december)

Hela Sverige - Fores regionala satsning

Introduktion

Under våren 2017 lanserades Fores Väst och Nord, efter att Fores Syd lanserats tidig höst 2016. Syftet med dessa regionala satsningar är att vara en länk mellan akademi, näringsliv och politik i regionerna samt koppla samman regional och nationell politik; lika mycket som vi vill föra ut vad vi gör vill vi få input till vår verksamhet och till rikspolitik och -policy. Hela Sverige har därmed inte egna publikationer eller projekt ännu. Vi har under året fördjupat vårt samarbete med våra partners.

Seminarier och event

Våra regionala partners Esam i Umeå, Ekocentrum i Göteborg och Altitude Meetings i Malmö har i sina respektive samarbetsavtal åtagit sig att genomföra ett antal aktiviteter, fokuserat på seminarier och rundabordsamtal. Den gemensamma bilden är att detta under året utvecklades till att vara mer av ett förtroendefullt samarbete, där man inte "räknar streck" utan ser hur man kan vara till ömsesidig gagn för varann.